

Két kisfejű gyermek.

Darmstadtban épen most mutogatnak egy élő gyermeket, kiben a kisfejűeknek (mikrocephali) nevezett teremtmények egész jellege és alaki kiképzettsége a legnagyobb mértékben föltalálható. Hogy az agyvelőnek az emberi szervek legnemesbikének elsatnyulása, vagy hiányos kifejlődése az embernek mind szellemi, mind anyagi lényére igen mélyen beható befolyással bír, ez oly állítás, melynek igazságát tőlünk sem a tudományos sem a tudatlan világ el nem vitázhatja. Ha az agyvelő az élet fenntartásának nem oly nélkülözhetlen és fontos kelléke is, hogy gyermekek, kik nélküle születnek, vagy annak csak durványát hozzák magukkal a világra, (az úgynevezett fő nélküli csoda-szülöttek, (acophali) annak hiányában születés után meg nem élhetnének; mindamellet ez azon nemes szerv, mely arányos kifejlődése és rendszeres képzettsége által az embert minden egyéb állat fölé helyezi és egyedül maga teszi azzá, a mi valóban, — t. i. a teremtés született ura! Nem csoda tehát, ha azon szánandó teremtetéseket, kik az emberiség főkellékéket kisebb-nagyobb mértékben nélkülözik, V o g t embermajmoknak nevezi, és pedig annál kevésbbé csodálható ez, mert ezek nemcsak a koponyának és hozzá tartozó részeknek satnya kifejlődése által, hanem egész lényök-, u. m. viseletök- és szokásaik által is leginkább emlékeztetnek bennünket a majmokra.

A ki egyszer ezen szánandó teremtetéseket látta és figyelemmel kísérte, ha semmi élettani képzettséggel nem bírna is, alig hiszi többé a bölcselkedők lélek, elkülönítő (spiritualistikus) osztályának azon állítását, mintha az ember szelleme vagy lelke valami önálló, a testtől egészen különböző, sőt azzal ellenkező minőségű rész lenne. A tudománynak és józan felfogásnak nincs is ily anyagi és kézzel fogható bizonyítékokra szüksége, mivel számtalan másnemű tapasztalatokkal és bizonyítékokkal rendelkezik, melyek benne az igazságot már annyira megszilárdították, hogy az ilyenemű eseményekben csak alkalmilag megújuló és más módon nem is várható igazolását látja előre megállapított állításainak. Mindamellet a nem szakembernek az ily közvetlen előtte levő bizonyíték annál becsesebb, mert benne a legtalálóbbr elméleti okok, vagy elemzések sem képesek oly eltörülhetlen benyomást eredményezni, mint egy ily eseménynek szemlélhetése, vagy elbeszélése; azért közöljük a következőket:

Becker Ilona offenbachi származású, hetedfél éves, 3 $\frac{1}{2}$ láb magas leány.

Fejének, (melynek koponya része körülbelül egy erős ember ököl nagyságú) kerülete, a hajazat vastagságát is hozzá számítva, $13\frac{1}{2}$ rajnai hüvelyk, egyik fültőtől a másikig, a főtetőn átnyújtott szalag hossza $7\frac{1}{2}$ hüvelyk, az orr tövétől a nyakszirtesont felső széléig a koponya fölött nyújtott szalag hossza $8\frac{3}{4}$ hüvelyk. Holott egy szellemileg ép, egészséges 3 éves gyermek fejének kerülete $20\frac{1}{4}$ hüvelyk, a fülek között keresztbe nyújtott szalag hossza $12\frac{1}{2}$, az orrtő és a nyakszirtesont között hosszába nyújtott szalag 14 hüvelyk, tehát majdnem kétszer annyi minden irányban.

Legtúlnyomóbb a fülek közti mérték, melynek megfelelőleg az említett együgyű gyermek feje lapos, két oldalról tetőirányosan összenyomott. Homloka úgyszólván nincs is, mert, a mit annak nevezhetnénk, oly keskeny, lapos és hátrahajolt, hogy a haj alatt alig észrevehető. Ellenben a szemgödröket környező csontok felső iveri, mint az állatokéi, kiálló, melyekhez alulról a hosszú, hegyes hajlott orr csatlakozik, egyvonalban haladva a homlok felületével. Ezen körülmény, s hogy az alsó állkapocs majdnem egészen hiányzik, vagy legalább aránylag nagyon hátraesik, és hogy fogai ferdén állanak, az egész arcot nagyon hasonlóná teszi a madár-arczhoz, és igen élénken emlékeztet bennünket az úgynevezett Aztékekre, kiket néhány év előtt Európában mutogattak. Innen minden ilyen arczot (Typus) közönségesen Aztek-arcznak neveznek. Egyébiránt az agyvelő valószínűleg még kisebb, mint milyennek az említett mérték után ítélhető, mert igen alapos okok vannak azon feltevésre, hogy a koponya csontjai aránytalanul vastagok. Az agyvelő ily rendkívüli hiányának megfelelőleg nem is áll ezen szánandó teremtés a szellemi tehetség azon fokán sem, melyen az állat, hanem annál sokkal alantabb, mert az állat agyvelejének aránylag csekély fejlettsége daczára is képes megtanulni tehetségeit, melyek ötlet egész szervezetéhez és az összes természethez viszonyított állására nézve megilletik, gyakran a bámulatig ügyesen kifejtteni és szükségleteit kielégíteni.

Ellenben az ember kisfejű szülöttje nem képes legcsekélyebb szükségletéről sem gondoskodni, ez végképen haszonvehetetlen tagja az emberiségnek. Nem tud járni, állni, beszélni, tárgyakat megfogni, sem azokat kézben tartani, fejének és egyéb testrészeinek folytonos ide s tova hányása is csak az önkénytelen izmok öntudat nélküli működésének eredménye, mely akkor mutatkozik legnagyobb mértékben, ha az agyvelőnek uralkodó és megnyugtató befolyása hiányzik, vagy korlátolt. Az említettekhez hasonlóan, a béka önkénytelen izmainak működése és izgatottsága, ha azt fejtől, vagy agyvelejétől megfosztjuk, annyira fokozódik, hogy az asztalnak, melyen fekszik, mérsékelt megrázkodtatása is heves rángatózásokat okoz neki. Becker Honának folytonos nyugtalankodása, békétlenkedése és minden érintésnél tanúsított érzékenysége oly jelentékenyek, hogy a megfigyelőnek nagy fáradságba került fejének mértékét vethetni; hasonló nyugtalanságra mutat feltűnő álmatlansága is. Ez a gyermek úgyszólván soha sem alszik, vagy legalább huzamosan soha. És ha alszik is a

legcsekélyebb zörej felriasztja álmából. Ezen körülmény, valamint az is, hogy mindkét ürtékét maga alá ereszti, továbbá, hogy őt mint valamely egy éves gyermeket etetni kell, ápolását nagyon terhessé teszi szülőinek. Minden ápolás daczára teste rosszul táplált és csekély hőmérsékkel bír; karjai, czombjai soványak, hidegek és tarjagós vörösek. Ezen felül a kéztő ízületek mint az úgynevezett angolkórnál (Rachitis) dagadtak, a lábtő ízületek nem. Szellemi működésének alig van nyoma. Érzékei, egyik beteg szemét kivéve, működnek ugyan, de fogalmat nem szülnek. Tekintete merev, kiejezés és szellem nélkül tetovázó. Csak fényes tárgyak látása és zene hallása, mely utóbbi iránt nagy érzékenységet tanúsít, keltenek benne figyelmet. Soha nem nevet, hanem csak lármázik és beszélés helyett tagolatlan állati hangokat hallat.

Másként van ez egy másik hasonnemű gyermeknél, ki három év előtt egy darmstadti családban született, és kit azóta alkalmam van naponta figyelemmel kísérni. Ez L. Zsófi, nem oly mértékben kisfejtű (mikrocephala) ugyan mint Becker Ilona, mert fejének kerülete $16\frac{3}{4}$, hoszmértéke $10\frac{1}{2}$ ”, keresztmértéke 10”, ennél fogva fejének nagyságára nézve Becker Ilona és Vilmos fiacskám között áll, kiknek fejmértékét fentebb közöltem. Homloka sem oly kicsiny és hátra hajolt korántsem, de e helyett nyakszirt csontja nagyon lapos, koponyája, mint Becker Ilonáé tetejétől kezdve mindkét oldalról lejtős és kisebb mértékben háztető alakú. Midőn e gyermek született, még nem volt fejének kicsinysege oly feltűnő, azért nem is lehetett sejteni, milyen sorsa lesz később, csak az volt feltűnő, hogy feje lágya (fontanella), mely egészséges újonyszülött gyermeknél mindig puha, csontosodva volt. (Becker Ilona feje lágya is csontosodva volt midőn született). Minél idősebb lett a gyermek és minél inkább fejlődött teste, annál feltűnőbb lett a test és fő közötti különbség is, mert amaz folyton nőtt, emez nem. A koponya majdnem végképen megszűnt nőni. Azon kalapocská, melyet szülői már másfél év előtt vettek, még most is elég nagy, sőt szükségből még azt is fejére tehetik, melyet $\frac{1}{4}$ éves korában viselt. Becker Ilona koponyája sem nő, legalább mint szülői állítják, születése óta semmit; ez azonban aligha való, mert Becker Ilona fejének kerülete Schaafhausen tanárnak majdnem három év előtt tett mérése szerint, egy hüvelykkel csekélyebb volt, mint az én mérésém szerint. L . . . Zsófi szülői azt állítják, hogy gyermekük 4 hónapig fejlődött, de ezen időtől kezdve fejlődése egészen megszűnt.

Feltűnő erősen fejlődnek ezen gyermek fogai, különösen a szemfogak, melyek a többieket már jóval felülmúlják, de ferde fogazást ennél nem tapasztalni. Jelentékeny különbséget képez Becker Ilona és L . . . Zsófi arczkifejzésében ez utóbbinak erősebben kiemelkedő homlokán és kevésbé kiálló orrán kívül, a meglehetősen kifejldött áll, mit Linné, mint tudjuk, az egyenes járással egyetemben számított leginkább jellegző különbségnek az ember és állatok között. Ennek következtében, daczára a két arcz nagy hasonlatosságának L . . . Zsófi arca nem tűnik az ember előtt oly nagyon állatias vagy ma-

dárarcznak, mint Becker Ilonáé, L . . . Zsófi szeme, ámbár valamivel barátságosabbnak látszik, ment minden kifejezéstől. Olykor, ha benne kellemes érzést keltenek, t. i. megszólítják, fényes tárgyakat tartanak elé, vagy ha zenét hall, arcza mosolyra derül. Egyébiránt tekintetbe véve a két gyermek kora közti különbséget, majdnem minden másban egy fokon áll Becker Ilonával. Nem tud állni, maga enni, inni, semmit megfogni vagy kezében tartani, sem beszélni, sem üritékeit visszatartani stb. Természetellenes állati hangon lármázik, fájdalmak iránt kevés érzékenységet tanusít, haragra és harapásra nagyon hajlandó. Lábai, karjai gyöngék, soványak és satnyák, de az angolkórnak (Rachitis), rajtok semmi nyoma, egyébiránt mindig hidegesek és tarjagós vörösek. Álma nyugtalan, rövid s ezt is legtöbbször mákony (opium) által kell előidézni, és még ekkor is nagyon könnyen fölébred. Érzékei jók, jól hall és lát, de az érzékek által előidézett benyomásnak nyomait alig észlelhetni. Ezen gyermeknek szerfelett nagy ápolás szükséges; azért valószínűleg valamely intézetbe fogják adni. Van egy másfél éves testileg és szellemileg ép, egészséges kis testvére. Világos, miszerint mind L . . . Zsófi mind Becker Iloná, a kisfejűeknek (mikrocephala), egy ugyanazon osztályába tartoznak, és csak fokozati különbség van a kettő között. Ilyen csekélyebb mértékben kisfejű gyermekek, mint L. Zsófi talán minden városban vagy minden vidéken találhatók, de Becker Ilona minden bizonynyal a legritkább példány a maga nemében. Azt hiszem, hogy a közlöny olvasói e fentebbi közleményt nem olvashatták minden érdek nélkül, sem a nélkül, hogy meggyőződjenek ama csodálatos és lényegében még mindig talányszerű összefüggésről, mely az emberi gondolkodás, szellemi tehetség és ennek szükséges anyagi szerve az agyvelő között létezik.

(Büchner után.)

D. R.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.